

NEKROLÓG

Lancelot, a férjem, reggeli közben mindig az újságot bújta. Valahányszor beléptem a konyhába, először mindig azt a beesett, savanyú ábrázatát pillantottam meg, amelyen kissé haragos és enyhén csalódott kifejezés honolt örökkön-örökké. Sosem köszönt, és az újság, amely gondosan kihajtogatva várta őt, sürgősen felemelkedett az arcához.

Ezt követően már csak a karját láttam belőle, amint előbukkant az újság mögül, hogy megfogja a kávéscsészét, amelybe én mértem bele a cukrot az ő szigorú tekintetétől kísérvé. Az adagolásnál rendkívül pontosnak kellett lennem. A cukornak tökéletesen vízszintesnek kellett lennie, nem púposodhatott a kanál pereme fölé, és nem lehetett alatta.

Én ezt akkorra már nem bántam. Legalább csendben reggeliztünk.

Ugyanakkor, az egyik reggelen a megszokott csend megtört, mert Lancelot váratlanul felmordult:

- Magasságos ég! Meghalt az a marha Paul Farber! Szélütés érte!

A név nekem éppen csak derengett. Lancelot említette néha, úgyhogy tudtam, hogy az illető a kollégáinak egyike, egy elméleti fizikus. A férjem csúf jelzője alapján logikusan arra következtettem, hogy Farber bizonyos fokú sikereket ért el, és ezek révén mérsékelten híres lett, ami Lancelotnak sosem sikerült.

Félretartotta az újságot, dühösen rám meredt, és azt mondta:

- Csak tudnám, miért írják tele folyton a nekrológokat ennyi hazug szeméttel? Úgy állítják be, mintha egy második Einstein lenne, és erre nincs több okuk, minthogy szélütés vitte el.

Ha létezett téma, amit rég megtanultam kerülni, akkor az a nekrológok témája volt. Még csak bólogatni sem merészelttem.

Lancelot aztán levágta az újságot az asztalra, és a fele tojását, illetve a második csésze kávéját érintetlenül hagyva kiviharzott a konyhából.

Én csak sóhajtottam egyet. Mi mást tehettem volna? Mi mást tehettem volna bármikor is?

A férjemet, persze, valójában nem Lancelot Stebbins-nek hívták. Megváltoztattam a nevét és egyes körülményeket, hogy védjem a bűnöst. De a lényeg az, hogy őt akkor sem ismerné senki, ha a valódi neveket használnám.

Lancelotnak külön tehetsége volt ebben a tekintetben - hogy ismeretlen maradjon, hogy senki se figyeljen fel rá. Mire végre publikálta volna egy-egy felfedezését, valaki más okvetlenül megelőzte, vagy ha mégsem, akkor a felfedezése eltörpült egy ugyanakkor született, sokkal nagyobb felfedezés mellett. A tudományos gyűléseken alig néhányan ültek be az előadásaira, ha azzal egy időben egy másik előadás is zajlott.

A sikertelenség természetesen hatást gyakorolt rá. Megváltoztatta őt.

Amikor annak idején hozzámentem, huszonöt évvel ezelőtt, szikrázó tehetségnek ígérkezett. Egy tekintélyes örökség révén tehetős volt, és máris képzett fizikus, akiben csak úgy lobogott a becsvágy. Ami engem illet, akkoriban elég csinosnak gondoltam magam, de ez nem tartott sokáig. Ami viszont sokáig tartott, hogy idővel befelé fordultam, és hogy sosem tudtam elérni azokat a társasági sikereket, amelyek miatt egy ambiciózus egyetemi tanárnak feleségre van szüksége.

Talán ez is szerepet játszott abban, hogy Lancelot tehetsége észrevétlen maradt. Ha egy másfajta, mondjuk, egy gyönyörű nőt vett volna feleségül, akkor az talán láthatóvá vagy feltűnőbbé tette volna őt a ragyogásával.

Erre vajon maga Lancelot is rájött egy idő után? Talán ezért hidegült el tőlem az első két-három, viszonylag boldog évünk után? Néha úgy hiszem, igen, és olyankor magamat hibáztatom.

De akkoriban úgy gondoltam, hogy a hírnév utáni szomjúsága az oka mindennek, a szomjúsága, amely idővel olthatatlanná vált. Otthagytam az egyetemet, és építettem magának egy saját laboratóriumot⁵³², messze a városon kívül. Azt mondta, azért ott, mert olcsó a telek, és mert abban az elszigeteltségben végre zavartalanul dolgozhat.

A pénz nem okozott gondot. A kormányzat mindig is nagylelkűen támogatta a szakterületét, és ő könnyen hozzájutott azokhoz a pénzekhez. Ennek tetejébe a saját pénzünket is korlátlanul költhette.

Kezdetben megpróbáltam ellenállni.

- De hát erre semmi szükség, Lancelot - mondtam neki. - Nincsenek anyagi gondjaink. Maradhatnál az egyetemen, senki sem akar elküldeni onnan. Én nem vágyok nagy dolgokra. Azt szeretném, hogy legyenek gyerekeink, és éljünk normális életet.

De őbenne lángolt valami, ami teljesen elvakította. Valahányszor tiltakoztam, feldühödve nekem esett:

- Van valami, ami mindennél fontosabb - hajtogatta konokul. - A tudományos világnak fel kell ismernie, hogy én egy... egy... egy nagy felfedező vagyok!

Akkoriban még habozott kimondani magáról, hogy géniusz.

De továbbra sem ment semmire. Örökös balszerencse üldözte, sosem kapta meg a nagy lehetőséget. A laboratóriumában égett a munka. Felvett két asszisztent, káprázatos fizetésért, és durván, könyörtelenül hajszolta magát. De mindhiába, a siker elmaradt.

Én folyton reméltem, hogy egyszer feladja, hogy visszaköltözzünk a városba, és végre normális, hétköznapi életet fogunk élni. Türelemmel vártam, de valahányszor be kellett volna látnia, hogy ismét vereséget szenvedett, új csatába indult, új kísérletbe kezdett, hogy megostromolja a hírnév bástyáját. Minden egyes alkalommal oly sok reménnyel támadott, és oly kétségbeesve veszített...

És mindig ellenem fordult. Mert ha őt megtaposta a világ, akkor ő cserébe megtaposott engem. Én igazán nem vagyok egy bátor nő, de egyre inkább hittem abban, hogy el kell hagynom őt.

És mégis...

Abban az utolsó évben szemmel láthatóan újabb ütközetre készült. Az utolsóira, úgy gondoltam. Volt benne valami különös. Sokkal feszültebbnek, sokkal idegesebbnek tűnt, mint korábban bármikor. Folyton mormogott, csak úgy magának, és néha minden ok nélkül felkacagott. Bizonyos időszakokban napokig nem evett, és éjszakákon át nem aludt. Odáig jutott, hogy esténként kihozta a laboratóriumból, és a hálószobái széfbe zárta a jegyzeteit, mintha még a saját asszisztenseitől is félt volna.

Én persze halálosain biztos voltam abban, hogy az a próbálkozása is kudarcot vall. És azt is biztosra vettem, hogy ha kudarcot vall, akkor annyi idős fejjel már rá fog jönni, hogy elszállt az utolsó esélye. És akkor végre feladja.

Így aztán úgy döntöttem, hogy várok, ameddig futja a türelmemből.

Csak hogy a reggeli közben történt „nekrológ-incidens” mélyen megrázott, és valamilyen fajta lökést adott. Egy korábbi alkalommal egyszer megjegyeztem neki, hogy ha másra nem is, hát arra számíthat, hogy legalább a saját nekrológjaiban elismerik bizonyos fokig a munkáját.

Magam is belátom, hogy nem volt éppen bölcs megjegyzés, de hát az én megjegyzéseim sosem voltak bölcssek. Fel akartam vidítani őt, mert megint egyre jobban eluralkodott rajta a búskomorság, és szerettem volna kirángatni belőle. Már csak azért is, mert tapasztalatból tudtam, hogy Lancelot ezekben az időszakokban a legelviselhetlenebb.

És akkor már talán némi rosszindulat is dolgozott bennem, ezt nem tudom biztosan megítélni.

Mindenesetre, Lancelot megint nekem támadt. Az a vézna teste minden ízében remegett, sötét szemöldökét egészen lehúzta a szemére, és elvékonyodott hangon rám förmedt:

- De én sosem fogom elolvasni a saját nekrológjaimat! Én még attól is meg leszek fosztva!

És akkor leköpött engem. Szándékosan leköpött.

Kirohantam a konyhából, és bemenekültem a hálószobába.

Sosem kért bocsánatot. Néhány napig kerültük egymást, aztán éltünk tovább a magunk elhidegült módján, mintha mi sem történt volna. Soha egyikünk sem hánytorgatta fel az esetet.

Aztán jött az a másik nekrológ. Miközben ott ültem az asztalnál, valamiért azt éreztem, hogy ez lehet az utolsó csepp neki, kudarcai hosszú sorának tetőpontja.

Láttam, hogy újabb válság közeleg, de azt nem tudtam, hogy féljek-e tőle, avagy örüljek neki. Alapjában véve, talán örülnöm kellett volna. Minden változás csakis jót hozhatott.

Röviddel ebéd előtt Lancelot bejött hozzám a nappaliba, ahol éppen varrogattam, hogy lefoglaljam valamivel a kezemet, és ahol halkán szólt a tévé, hogy lefoglaljam valamivel az elmémet.

- Szükségem van a segítségedre - közölte minden bevezető nélkül.

Húsz év telt el azóta, hogy utoljára ilyesmit mondott nekem, és én akaratlanul ellágyultam. Betegesen izgatottnak tűnt. Az a máskülönben sápadt képe egészen kivörösödött.

- Ha tehetek érted valamit, boldogan megteszem - válaszoltam neki.

- Igen, tehetsz. Szabadságra küldtem az asszisztenseimet, egy hónapig távol lesznek. Szombaton már nem jönnek, és onnantól kezdve te és én kettesben fogunk dolgozni a laboratóriumban. Már most szólok, hogy a jövő hétre ne csinálj magadnak programot!

Behúztam a nyakam, és félénken feleltem:

- De hát Lancelot,, tisztában vagy azzal, hogy nem tudok neked segíteni a munkádban. Nem értek hozzá...

- Tisztában vagyok veled! - szólt közbe végtelenül megvetően. - De nem is kell értened hozzá. Neked csak néhány egyszerű utasítást kell végrehajtanod, méghozzá a lehető leggondosabban. A lényeg, hogy felfedeztem valamit, aminek révén elfoglalhatom az engem megillető helyet...

- O, Lancelot! - sóhajtottam önkéntelenül, mert ezt már annyiszor, de annyiszor hallottam.

- Figyelj rám, te ostoba, és ez egyszer próbálj meg felnőttként viselkedni! - csattant fel ingerülten. - Ezúttal tényleg sikerülni fog! Most az egyszer senki sem előzhet meg, mert a találmányom olyan szokatlan elgondoláson alapul, hogy a ma élő fizikusok közül egyik sem akkora géniusz, hogy ugyanezen az úton járjon. Hozzám senki sem érhet fel, és ez így is marad még néhány évtizedig. És amikor a művem majd berobban a világba, talán elismerik végre, hogy én vagyok minden idők legnagyobb tudósa!

- Nagyon örülök, Lancelot - mondtam halkán.

- Azt mondtam, talán elismerik! - förmedt rám gorombán. - Mert az is lehet, hogy nem. A tudományos díjak odaítélésénél sokszor születik igazságtalan döntés. Erről sokat tudnék mesélni. Így aztán nem lesz elég, hogy egyszerűen bejelentsem a felfedezésemet. Ha megteszem, mindenki odacsődül a szakterületemre, és egy idő után csupán egy név leszek a történelemkönyvben, miközben a dicsőség széteszlik a sok, később érkező senkiházi között.

Azt hiszem, csak azért beszélt hozzám akkor, három nappal azelőtt, hogy nekilátott volna annak, amit eltervezett, mert már nem tudta türtöztetni magát. Kibuggyant belőle, és közel s távol én voltam az egyetlen, jelentéktelen senki, aki előtt szabadon áradozhatott.

- Azt akarom, hogy a bejelentés drámai körülmények között történjen - folytatta eltökélten. - Hogy úgy törjön rá az emberiségre, mint egy villámcsapás, hogy többé senki nevét ne lehessen egy lapon említeni az enyémmel.

Már láttam, hogy a szokásosnál is messzebb jár, és előre féltem az újabb csalódás hatásaitól. Még az is megfordult a fejemben, hogy talán beleőrül.

- De Lancelot, kérlek, mi szükségünk van nekünk erre a sok bosszúságra? - kérdeztem tőle. - Miért nem hagyjuk itt ezt az egészet? Mi lenne, ha elmennénk egy hosszú vakációra? Sokat dolgoztál, és nagyon keményen dolgoztál. Elmehetnénk egy európai körútra. Mindig is szerettem volna...

Dobbantott egyet a lábával, és rám kiáltott:

- Befejeznéd ezt az ostoba nyivákolást? Szombaton reggel jössz velem a laboratóriumba, és kész!

A következő három éjszakán nagyon rosszul aludtam. Lancelot ennyire még sosem fordult ki magából. Arra gondoltam, hogy esetleg máris megbolondult.

Úgy véltem, hogy talán az örület beszél belőle, az örület, amely az immáron elviselhetetlen csalódottságból született, és amelyet a nekrológ lobbantott lánggra. Elküldte az asszisztenseit, és azt akarta, hogy ott legyek vele a laboratóriumban. Korábban a lábamat sem tehettem be oda. Biztosra vettem, hogy nem azért kellek neki, hogy segítsek, hanem azért, mert rajtam akar végrehajtani valami eszelős kísérletet, amibe belepusztulok. Még arra is láttam esélyt, hogy egyszerűen nekem esik, és leszúr, lelő, vagy tudom is én.

A rettegéssel töltött, szörnyű éjszakák alatt terveket szövögettem, hogy értesítem a rendőrséget, hogy megszökök, hogy csinállok valamit... bármit.

De aztán eljött a reggel, és én mindig arra gondoltam, hogy Lancelot biztosan nem örült meg, és nem vetemedik erőszakra. Igaz, egyszer már leköpött, de még csak meg sem ütött.

Így aztán csak vártam, és azon a szombat reggelen elindultam vele. Noha tudtam, hogy talán a halálba megyek, olyan engedelmesen követtem őt, mint egy csirke. Néma csendben mentünk végig a házat és a laboratóriumot összekötő járdán.

A laboratórium önmagában is ijesztő volt. Óvatosan léptem be az ajtaján, de Lancelot rám szólt:

- Jaj, ne meresztgesd már úgy a szemed, mintha félned kéne valamitől! Csak tedd, amit mondok, és oda nézz, ahová mondom!

- Igen, Lancelot - válaszoltam, közben ő kinyitotta az egyik szoba ajtaját záró, jókora lakatot, aztán intett, hogy menjek utána. A helyiség zsúfolásig tele volt mindenféle furcsa szerkezettel és rengeteg vezetékkel.

- Először is, látod ott azt az olvasztótégelyt? - kérdezte.

- Igen, Lancelot - feleltem. Az egyik gépezeten egy vastag falú, kisebbfajta, de mély fémedény állt, az oldalát rozsdafoltok borították.

Lancelot odatolt az edényhez, és megláttam, hogy egy fehér egér van benne. Az állatka a két hátsó lábán állt, a mellsőkkel a tégely falához támaszkodott, és apró orrával kíváncsian vagy talán félve szaglászott. Azt hiszem, ugrottam egyet, mert úgy megpillantani egy egeret, hogy az ember nem számít rá, eléggé rémisztő, legalábbis én így vagyok vele.

- Nem fog bántani! - mordult rám Lancelot. - Most menj vissza a falhoz, és jól figyelj rám!

Ismét rám törtek a félelmek, sokkal erősebben, mint korábban bármikor. Szörnyűségesen biztos voltam abban, hogy mindjárt kicsap valahonnan egy villám, és szénné éget engem, vagy hogy egy fémszörnyeteg fog előmászni valahonnan, és összezúz, vagy... vagy...

Lehunytam a szemem, és jószérével lélegezni sem mertem.

Teltek a másodpercek, de nem történt semmi - legalábbis velem. Csak egy halk szisszenést hallottam, mintha besült volna egy apró petárda, és Lancelot azt mondta nekem:

- Na, ehhez mit szólsz?

Kinyitottam a szemem. Ő engem nézett, és szinte ragyogott a büszkeségtől. Én csak bámultam, és nagyokat pislogtam.

- Itt van! - csattant fel. - Nem látod, te idióta? Itt van, az orrod előtt!

Egy láb távolságra az edény mellett ott állt egy másik. Nem láttam, hogy Lancelot mikor tette oda.

- Erre a második olvasztótégelyre gondolsz? - kérdeztem.

- Ez nem egyszerűen egy második olvasztótégely, hanem az első másolata! - válaszolta dölyfösen. - Minden létező szempontból ugyanolyan, atomról atomra. Hasonlítsd össze őket! Rá fogsz jönni, hogy még a rozsdafoltok is megegyeznek.

- Az elsőből csináltad a másodikat?

- Igen, de rendkívül különleges módon - felelte, azzal magyarázni kezdett: - Hogy anyagot teremtsünk, ahhoz rendszerint lehetetlen mennyiségű energiára van szükség. Százgrammnyi uránnak kell teljesen széthasadnia ahhoz, hogy egy gramm másolt anyagot állítsunk elő, még ha garantált is a tökéletes hatékonyság. A nagy titok, amibe belebotlottam, az, hogy ha a jövő egyik időpillanatában állítjuk elő a másolatot, akkor nagyon kevés energia kell hozzá, feltéve persze, hogy a megfelelő módon bánunk az energiával. A folyamat lényege, éd... éd... édesem, hogy amikor előállítok egy másolatot, és visszahozom a jelenbe, azzal gyakorlatilag megvalósítom az időutazást.

A diadalának és boldogságának fokát mi sem jelezhetette volna hívebben, hogy ezzel a gyengéd megszólítással illetett engem.

- Hát ez csodálatos! - mondtam, mert tényleg lenyűgözött az, amit láttam. - És az egér is visszajött?

Mialatt feltettem a kérdést, belenéztem a második edénybe, és ekkor megint meglepődtem. Volt benne egy fehér egér - egy döglött fehér egér.

Lancelot elpirult, és szinte szégyenkezve válaszolt:

- Ezt a hibát egyelőre nem sikerült kiküszöbölni. Élőlényeket is vissza tudok hozni, csak hogy akkorra már nincsenek életben. Holtan jönnek vissza.

- Ó, milyen kár... És ez miért van?

- Azt egyelőre nem tudom. Úgy képelem, hogy a másolatok atomi szinten tökéletesek. Annyi

bizonyos, hogy kívülről nem látszik rajtuk semmi. És a boncolás is ezt mutatta.

- Esetleg megkérhetnél... - Gyorsan elhallgattam, amikor rám pillantott. Úgy döntöttem, jobb lesz, ha nem javasolom neki, hogy dolgozzon össze valakivel, ugyanis az ehhez hasonló, korábbi eseteknél a közreműködő illető valahogy mindig egyedül aratta le a felfedezésért járó babérokat.

Lancelot olyan képet vágott, mintha fanyarul mulatna valamin, és nagyokat bólogatva válaszolt:

- Megkértem. Egy tapasztalt biológus felboncolta néhány állatomat, és nem talált semmit. Magától értetődően nem tudta, hogy mi történt az állatokkal, és gondosan ügyeltem rá, hogy a tetemek visszakerüljenek hozzám, még mielőtt történne valami, ami leleplezné a titkomat. Magasságos ég, még az asszisztenseim sem tudják, hogy mit csinállok!

- De miért kell ennyire titkolózni?

- Most már kizárólag azért, mert az élőlényeket nem tudom élve visszahozni - felelte. - Valami rejtett, molekuláris zavar lehet az oka. Ha most publikálom az eredményeimet, valaki más esetleg rájön, hogy hogyan küszöbölheti ki ezt a bizonyos zavart. Akkor talán hozzáadja a saját, kisebb fejlesztését az én alapvető felfedezésemhez, és ezzel jelentős előnyre, valamint nagyobb hírnévre tesz szert, mert visszahozhat egy élő embert, aki információkat adhat neki a jövőről.

Ezt jómagam is világosan láttam. És azt is kár volt mondania, hogy „esetleg”, és hogy „talán”. Minek is beszélt feltételes módban... Én tudtam, hogy így fog történni, hogy ez elkerülhetetlen. Sőt, nem számít, hogy mit tesz, nem fog hírnevet szerezni. Ebben teljesen biztos voltam.

- Ugyanakkor - folytatta, sokkal inkább saját maga, semmint az én kedvemért -, nem várhatok tovább. Be kell jelentenem a találmányomat, de úgy, hogy mindörökre velem kapcsolják össze. A bejelentést olyan drámai körülmények fogják kísérni, hogy a jövőben senki sem beszélhet majd az időutazásról úgy, hogy ne említene meg engem, függetlenül attól, hogy énutánam mit csinálnak mások. Én fogom megrendezni ezt a drámát, amiben te is el fogod játszani a magad szerepét!

- De mit vársz tőlem, Lancelot? - kérdeztem riadtan.

- Azt, hogy legyél az özvegyem.

Megragadtam a karját, és szinte felsikoltottam:

- Mire készülsz, Lancelot? Nem gondolhatod komolyan...

Nem igazán tudtam eligazodni azokon az ellentmondásos érzéseken, amelyek abban a pillanatban támadtak fel bennem.

Durván kitépte karját a markomból, és tovább beszélt:

- Csak átmenetileg, persze. Eszem ágában sincs öngyilkosságot elkövetni. Egyszerűen csak előreutazom három napot a jövőbe, aztán visszajövök.

- De addigra már halott leszel!

- Csak az az „én” lesz halott. A másolatom. A valódi „én” ugyanolyan eleven lesz, mint most. Mint az a fehér egér, ott. - Hirtelen ránézett egy műszerre, és hozzátette: - Aha, pillanatokon belül zéró idő! Figyeld a második olvasztótégelyt és a döglött egeret!

Megint meghallottam azt a fura szisszenést, és az edény az egérrel együtt egyszerűen eltűnt.

- Hová lett? - kérdeztem értetlenül.

- Sehová - válaszolta Lancelot -, csupán egy másolat volt. Amint elmúlt az a pillanat, amikor létrejött, magától értetődően eltűnt. Az első egér volt az eredeti, és mint magad is láthatod, semmi baja. Él és virul. Ugyanez fog történni velem. A másolatom holtan fog visszatérni. Az eredeti önmagam életben lesz. Három nap múlva eljön az a másodperc, amikor a testem alapján készült másolat kialakul. És amikor túlhaladunk azon a pillanaton, a halott másolat eltűnik, míg az eredeti önmagam tovább él. Világos?

- Veszélyesnek tűnik - jegyeztem meg halkán.

- Vedd tudomásul, hogy nem az! - válaszolta gőgösen. - Miután a holttestem megjelenik, az orvos halottnak nyilvánít. Az újságok közlik a halálhírem, és a temetkezési vállalkozó felkészül a temetésemre. És akkor visszatérek az életbe, és bejelentem, hogy mit csináltam. Amikor ez megtörténik, nem csupán az időutazás feltalálója leszek, hanem annál sokkal több. Én leszek az az ember, aki visszatért halottaiból. Az időutazásról és Lancelot Stebbins-ről annyit fognak írni és beszélni, hogy ez a két fogalom teljesen egybeforr, és többé semmi sem választhatja el őket egymástól.

- Lancelot, kérlek - mondtam alázatosan -, miért nem jelented be egyszerűen a felfedezéset? Ez a terv túl bonyolult. Egy egyszerű bejelentéstől is elég híres lennél, és akkor talán beköltözhethetnénk a városba, és...

- Hallgass! - förmedt rám gorombán. - Azt fogod csinálni, amit mondom!

Nem tudom, hogy Lancelot milyen sokáig szövögette a tervét, mire az a nekrológ megadta neki a végső lökést. Természetesen nem áll szándékomban lekicsinyelni az intelligenciáját. Mert minden elképesztő balszerencséje ellenére a zsenialitásához nem férhetett kétség.

Mielőtt elküldte az asszisztenseit, tudtukra adta, hogy a távollétük alatt tovább folytatja a munkát. Így akarta alátámasztani a kitalált történetet - ha az asszisztensek tanúsítják majd, hogy egyedül kísérletezett, természetesen fog tűnni, hogy miközben különféle vegyszerekkel dolgozott, halálos cianmérgezést szenvedett.

- Szóval, gondoskodni fogsz arról - mondta nekem -, hogy a rendőrség azonnal lépjen kapcsolatba az asszisztenseimmel. Tudod, hogy hol lehet elérni őket. Azt akarom, hogy semmi se utaljon gyilkosságra vagy öngyilkosságra. Balesetnek kell tűnnie, természetes és logikus balesetnek. Azt akarom, hogy az orvos hamar kiállítsa a halotti bizonyítványt, és hogy a hír gyorsan eljusson az újságokhoz.

- De Lancelot, az ég szerelmére - szóltam közbe -, mi lesz, ha megtalálják a valódi önmagadat?

- Miért találnák meg? - csattant fel. - Ha te találsz egy hullát, elkezded kutakodni egy eleven másolat után? Senki sem fog keresni, és én csendesen meghúrom magam az egyik kamrában. Tartozik hozzá egy mosdó, és beviszek magammal egy halom szendvicset. - Elkomorodva megrázta a fejét, és hozzáfűzte: - A kávéról viszont le kell mondanom arra a pár napra. Nem akarom, hogy valaki megérezze az illatát, mialatt elméletileg hallott vagyok. Hát, vizem az bőven lesz, és csupán három napot kell kibírnom.

Én idegesen összekulcsoltam a kezem, és tovább rimáncodtam neki:

- De ha meglátnának, nem ugyanaz lenne az eredmény? Lesz egy halott „te”, és egy eleven „te”... - Igazából saját magamat próbáltam vigasztalni, magamat próbáltam felkészíteni az újabb, elkerülhetetlen csalódásra.

De ő szempillantás alatt feldühödött, és rám rivallt:

- Nem, nem lenne ugyanaz! Egy félresikerült beugratásnak tűnne az egész! Igen, híres lennék, de úgy, mint a világ legnagyobb bolondja!

- Figyelj rám, Lancelot - kértem tőle óvatosan -, megtörténhet, hogy elromlik valami.

- Ezúttal nem! - jelentette ki elszántan.

- Mindig azt mondd: ezúttal nem, de aztán mindig...

Elfehéredett dühében, az íriszei tisztán kirajzolódtak a körükben. Elkapta a könyökömet, és kegyetlenül megszorította, de nem mertem kiáltani. Az arcomba dugta a képét, és a fogait csikorgatva azt mondta:

- Az egyetlen dolog, ami hibát okozhat, az te vagy! Ha elszólod magad, ha nem játszod el tökéletesen a szerepedet, ha nem hajtod végre pontosan az utasításaimat, én... én... - látszott rajta, hogy gondolatban a megfelelő büntetést keresi - én megöllek!

Halálra rémülve elfordítottam az arcomat, és megpróbáltam kiszabadulni a markából, de ő felbőszültén szorította a kezem. Amikor így elfogta a harag, meglepően erősnek bizonyult.

- Most te figyelj rám! - mondta gyűlölettől remegő hangon. - Rengeteget ártottál nekem azzal, hogy olyan vagy, amilyen, de ezért főképp magamat hibáztatom. Elsősorban azért, mert feleségül vettelek, másodsorban azért, mert sosem szakítottam időt arra, hogy elváljak tőled. De most, mindennek ellenére esélyt kaptam arra, hogy hatalmas sikert arassak. Ha még ezt az esélyt is elpuskázod, végzek veled! A szó legszorosabb értelmében!

Biztos voltam abban, hogy valóban képes lesz rá.

- Mindent megteszek, amit csak akarsz - suttogtam, és akkor végre elengedett.

Az egész napot a gépezetek ellenőrzésével töltötte.

- Száz grammnál súlyosabb tárgyat még sosem transzportáltam - magyarázta viszonylag higgadtan.

Én arra gondoltam: nem fog működni. Hogyan is működhetne?

Másnap reggel aprólékos gondossággal beállította a masinákat és a műszereket, addig a pontig, hogy nekem már csak egy gombot kelljen megnyomnom. Eközben a kezembe adott egy másik, ugyanolyan kapcsolót, és végeérhetetlenül hosszúnak tűnő órákon keresztül gyakoroltatta velem a gomb megnyomását.

- Érted most már? - kérdezte végül. - Tudod, hogy mit kell tenned?

- Igen, Lancelot - rebegtem engedelmesen.

- Akkor tedd meg, amikor ez a lámpa felvillan, de egy pillanattal sem korábban!

- Igen, Lancelot - mondtam, mialatt magamban azt gondoltam: nem fog sikerülni, nem fog sikerülni.

Beállt a megfelelő helyre, és mozdulatlanul dermedve várt. A megszokott laborköpenye felett gumikötényt viselt.

A lámpa felvillant, és a sok gyakorlás kifizetődött. Gépiesen megnyomtam a gombot, még mielőtt egy gondolat megakadályozhatott volna benne, vagy akár csak megingatott volna.

Szempillantás múlva két Lancelot állt előttem, szorosan egymás mellett. A második pontosan úgy nézett ki, mint az első, csak a ruhája volt gyűröttebb. Egy-két másodperccel később a második összerogyott, aztán meg se moccan.

- Minden rendben, készen vagyunk! - kiáltotta az eleven Lancelot, és kilépett a gondosan kijelölt helyről. - Gyere, segíts! Fogd meg a lábát!

Őszintén szólva, ekkor egy kicsit csodálgattam a férjemet. Hogyan képes szemrebbenés nélkül cipelni a saját holttestét, a saját testét, amely a három nap múlva bekövetkező jövőből tért vissza? És mégis, mialatt a karját a másolat ernyedt karja alá fonva felemelte a testet, körülbelül annyi érzelmet mutatott, mintha egy zsák lisztet ölelt volna magához.

Én a tetem bokáját fogtam, és mialatt tartottam, a gyomrom egyfolytában forgott. A bőre még meleg volt, hiszen alig egy perce halt meg. Végigcipeltük egy folyosón, fel egy lépcsőn, végig egy újabb folyosón, aztán be egy másik szobába. Lancelot már mindent előkészített. A helyiséget üvegfal vágta ketté, amelynek közepén üvegajtó állt. A leválasztott részben az asztalon egy csupa üveg szerkezetben kék oldat fortyogott. Más felszerelések - lombikok, csipeszek és kémcsövek - szétszórva heverték és álltak mindenfelé, kétségkívül azért, hogy egy folyamatban lévő kísérlet képét mutassák. Az egyik üvegedény jóval nagyobb volt a többinél, valósággal kirítt közülük. A címkéjén jó vastag betűkkel az állt, hogy „Ciánkáli”. Apró kristályok voltak a közelében, nyilvánvalóan ciánszemcsék.

Leraktuk a holttestet, aztán Lancelot gondosan elrendezte, hogy úgy feküdjön, mintha a székről fordult volna le. Ezt követően kristályokat szórt a tetem kezére, valamivel többet a gumikötényére, végül néhányat az áljára.

- Ebből látni fogják, hogy mi történt - dörmögte elégedetten.

Még egyszer körülnézett, és odaszólt nekem:

- Most már tényleg készen vagyunk. Menj vissza a házba, és hívd ki az orvost! Mondd neki azt, hogy hoztál nekem néhány szendvicset, mert ebéidő alatt is dolgoztam. Tessék, itt vannak! - végigmutatott a padlón heverő szendvicseken, illetve a törött tálcán, amelyet elméletileg én ejtettem el, és hozzátette: - Sikítozz egy kicsit, de ne vidd túlzásba!

Amikor eljött a perc, nem esett nehezemre sikítani, sem pedig zokogni. Végül már úgy éreztem, hogy napok óta sikítózok és zokogok, de nagyon jólesett kiadni magamból a feszültséget, és hihetetlenül megkönnyebbültem.

Az orvos pontosan úgy viselkedett, ahogyan Lancelot megjósolta. Azonnal észrevette a ciános üveget, és a homlokát ráncolva felém fordult:

- Kedves Mrs. Stebbins, úgy tűnik, a férje gondatlanul járt el.

- Én is azt hiszem - válaszoltam zokogva -, nem lett volna szabad egyedül dolgoznia, de mindkét asszisztense szabadságon van.

- Ha valaki úgy bánik a ciánnal, mint a közönséges konyhasóval, súlyos hibát követ el - bölcselkedett a doktor, és úgy ingatta a fejét, mint egy erkölcsbíró. - Most pedig, Mrs. Stebbins, kénytelen vagyok kihívni a rendőrséget. Egyértelműen baleset történt, csakhogy a ciánmérgezés erőszakos halálnak minősül, és minden esetben...

- Ó, persze, persze, hívja csak őket... - hadartam vékonyka hangon, aztán a legszívesebben pofon vágtam volna magam, amiért ilyen gyanúsán buzgó módon válaszoltam.

Kijöttek a rendőrök, és egy törvényszéki orvost is hoztak magukkal, aki a tetem kezén, kötényén és alján lévő kristályok láttán utálkozva morgolódt. A rendőröket a legkevésbé sem érdekelte az ügy, csak a személyes adatokat írták fel. Végül megkérdezték, hogy el tudom-e intézni a temetést, és miután igent mondtam, magamra hagytak.

Ekkor felhívtam néhány újságot és két hírügynökséget. Azt mondtam nekik, hogy úgy gondolom, a rendőrségi anyagokból hamarosan értesülni fognak a férjem haláláról, és azt remélem, nem fogják túlságosan hangsúlyozni a tényt, miszerint a férjem gondatlanul bánt a mérgekkel. Igyekeztem úgy beszélni, mintha azt akartam volna, hogy a halotról egyetlen rossz szó se essék. Végző soron, folytattam akkor, a férjem inkább atomfizikus volt, semmint vegyész, és az utóbbi időben az volt az érzésem, hogy valamiféle bajba került.

Ebben a tekintetben is pontosan követtem Lancelot utasításait, és a dolog bevált. Egy atomfizikus, aki bajban volt? Kémek bukkantak fel körülötte? Ellenséges ügynökök?

Megindult a riporterek áradata, majdnem rám törték az ajtót. Odaadtam nekik Lancelot egyik fiatalkori arcképét, és fényképezsek felvételeket készítettek a laboratórium épületeiről. Sőt bevítem őket a központi labor néhány helyiségébe, hogy ott is fotózhassanak. Sem a rendőrök, sem a riporterek nem kérdezősködtek a felől a bizonyos lezárt ajtó felől, vagy talán észre sem vették.

Aadtam nekik egy halom szakmai és életrajzi anyagot, amelyet Lancelot készített elő, és elmondtam néhány gondosan kiagyalt anekdotát, amelyekből kidomborodott, hogy a férjem milyen emberséges és zseniális tudós volt. Mindvégig igyekeztem betűhíven betartani Lancelot utasításait, mégsem lobogott bennem túlzottan nagy önbizalom. Valami el fog romlani, valami el fog romlani, hajtogattam magamban.

És tudtam, hogy amikor bekövetkezik az elkerülhetetlen, Lancelot engem fog hibáztatni érte. És ezúttal közölte, hogy végez velem.

Másnap bevítem neki az újságokat. Újra és újra átfutotta őket, közben a szeme vadul csillogott. A New York Times a címlapon közölte a halálhírét, a bal alsó sarokban. A Times ugyan nem sokat foglalkozott a halálát övező titkokkal, és ugyanígy járt el az AP hírügynökség, viszont az egyik bulvárlap címlapján ott virított az ijesztő főcím: „Atomtudós rejtélyes halála”.

Lancelot hangosan kacagott, amikor elolvasta, és amikor végzett valamennyi újsággal, ismét a kezébe vette az elsőt, éles pillantást vetett rám, és megszólalt:

- Maradj még! Hallgasd meg, miket írnak!
- Már olvastam őket, Lancelot! - tiltakoztam.
- Azt mondtam, hogy hallgasd meg!

Így aztán ott maradtam, ő pedig hangosan felolvasta nekem valamennyit. Hosszan elidőzött az elhunytat méltató dicséreteknél, aztán az önelégültségtől szinte ragyogva azt mondta nekem:

- Még mindig azt képzeled, hogy el fog romlani valami?

Vettem egy mély levegőt, és bizonytalanul válaszoltam:

- Ha visszajönnek a rendőrök, és megkérdezik tőlem, miért gondoltam, hogy te bajban vagy...
- Egyszerűen csak ködösíts, ahhoz úgyis értesz - válaszolta. - Mondd nekik azt, hogy rosszakat álmodtál. Mire úgy döntenek, hogy alaposabb vizsgálatot indítanak

- ha megteszik egyáltalán -, rég késő lesz.

Annyi bizonyos, hogy minden a terv szerint haladt, de én nem tudtam reménykedni abban, hogy ez így is marad. És mégis, milyen furcsa az emberi lélek: akkor is ragaszkodik a reményhez, amikor nem lehet remélni.

Összeszedtem minden bátorságom, és megszólaltam:

- Figyelj, Lancelot, miután véget ér ez az egész, és te híres leszel, nagyon-nagyon híres, akkor már igazán visszavonulhatsz. Beköltözhettek a városba, hogy aztán békésen és csendesen éljünk tovább.

- Hogyan vehettem feleségül egy ilyen ütődött nőszemélyt? - horkant fel ingerülten, és hevesen megrázta a fejét. - Hát nem érted, hogy miután a világ megismeri a nevem, muszáj lesz folytatnom? A fiatalok csődülni fognak hozzám. Ez a laboratórium lesz a hatalmas Időkutató Intézet! Még

életemben legendává válók. Olyan magasra fogok feltörni, hogy a jövőben bárki bármit csinál, intellektuális értelemben hozzám képest törpe lesz! - Lábujjhegyre emelkedve ágált, a szeme csak úgy ragyogott, mintha maga előtt látta volna azt a piedesztált, amelyre hamarosan felhághat.

Ezzel a boldogsághoz fűződő utolsó, halovány reményem is szertefoszlott, és keservesen felsóhajtottam.

Megkértem a temetkezési vállalkozót, hogy megboldogult férjem hadd maradjon a laboratóriumában, mielőtt elföldelik a Stebbins család parcellájában, egy Long Island-i temetőben. Arra is megkértem, hogy ne balzsamozza be a holttestet, cserébe megígértem neki, hogy egy nagy, hűtött helyiségben fogom tartani, alig negyven fokon.

A temetkezési vállalkozó az egyik emberével behozta a koporsót a laboratóriumba, és mindkettőjükéről lerítt, hogy nem tetszik nekik az ötlet. Nem volt kétségem afelől, hogy a nemtetszésük a számlában is tükröződni fog. A magyarázatom - miszerint azt szeretném, hogy néhai férjem a közelemben legyen az utolsó napokban, és hogy az asszisztensei is megnézhesék még egyszer - esetlennek hangzott, minthogy az is volt.

Viszont Lancelot szóról szóra a számba rágta, hogy mit kell mondanom.

Miután a koporsó bekerült a laboratóriumba - a fedelét ekkor még nem zárták le bementem a férjemhez.

- Lancelot - mondtam neki a temetkezési vállalkozó nem volt elragadtatva. Szerintem feltámadt benne a gyanú, hogy különös dolog történik itt.

- Helyes! - vágta rá Lancelot elégedetten.

- De hát...

- Már csak egyetlen napot kell várunk - magyarázta. - Annál hamarabb nem születik semmi egy pusztá gyanúból. Holnap délelőtt a test eltűnik, ha minden igaz.

- Úgy érted, lehet, hogy nem tűnik el? - kérdeztem. Tudtam, annyira tudtam...

- Lehet, hogy a folyamat a vártnál valamivel később, esetleg előbb zajlik le - válaszolta. - Még sosem transzportáltam ekkora tömeget, és nem tudhatom biztosan, hogy a képleteim ezúttal is helytállóak-e. Kizárólag azért akartam, hogy a tetem itt legyen, és ne a halottasházban, mert így elvégezhetem a szükséges megfigyeléseket.

- Viszont a halottasházban tanúk jelenlétében tűnne el...

- És gondolod, hogy ha itt tűnik el, akkor csalásra fognak gyanakodni?

- Hát persze!

Olyan képet vágott, mintha mulatna magában valamin, és tovább magyarázott:

- Az emberek azt fogják kérdezni: miért küldte el az asszisztenseit? Miért ő maga, a nagy tudós hajtott végre olyan kísérleteket, amelyeket akár egy gyerek is végre tudna hajtani, és ennek ellenére hogyan sikerült megölnie magát? És a holttest miért akkor tűnt el, amikor senki sem látta? Azt fogják mondani: ez az időutazásról szóló történet nem más, mint közönséges, ostoba mese. Stebbins kábítószereket fogyasztott, hogy kataleptikus transzállapotba kerüljön, és sikerült megtévesztenie az orvosokat.

- Értem... - dadogtam elgyengülten, és arra gondoltam: honnan tudhat ennyi mindent?

- Továbbá - folytatta önelégülten -, amikor majd előállók azzal, hogy megoldottam az időutazás problémáját, vitathatatlanul halottnak nyilvánítottak, és vitathatatlanul nem voltam életben, a maradi tudósok csalással fognak vádolni. Ennek ellenére, egyetlen hét leforgása alatt az egész világon megismerik a nevem. Az emberek csakis rólam és a felfedezésemről fognak beszélni, semmi másról. Jómagam felajánlom, hogy demonstrációt tartok az időutazásról bármely tudóscsoport előtt, amelyik látni kívánja. Felajánlom, hogy akár az interkontinentális tévéhálózaton, élő adásban is tartok demonstrációt. A közvélemény nyomása rá fogja kényszeríteni a tévéhálózatokat, hogy engedélyt adjanak rá, és a tudósokat arra, hogy részt vegyenek a demonstráción. Nem számít, hogy az emberek, mialatt az adást nézik, mire számítanak magukban: csodára vagy lincselésre. A lényeg, hogy nézni fogják! Na, az már siker lesz, párját ritkító siker! A tudománynak melyik alakja mondhatja el magáról, hogy ennél magasabb, ennél tündöklőbb csúcsra jutott fel még életében?

Egy pillanatra még én is megszedültem, de a lelkem mélyén egy határozott hang azt

mondogatta: túl hosszú, túl bonyolult... valami el fog romlani... valami el fog romlani...

Azon az estén befutottak az asszisztensek, és megpróbálták tiszteletteljesen gyászolni a holttest mellett. Ezzel Lancelot két tanút szerzett, akik, ha kell, esküvel tanúsítják majd, hogy látták a tetemet - két szemtanút, hogy összezavarják az ügyet, és segítsenek felépíteni az eseményeket, azok magaslégköri tetőpontjáig.

Másnap hajnali négykor már a hideg laboratóriumban, télikabátba burkolózva vártuk a zéró időt.

Lancelot izgatottan rohangu ide-oda. Hol a műszereket ellenőrizte, hol tudom is én, mit csinált a masinákkal. Az asztali számítógépe folyamatosan dolgozott, bár hogy ő hogyan tudott olyan szélsébesen gépelni a dermedt ujjaival, azt fel nem foghatom.

Én nyomorultul éreztem magam. Nem annyira az előttem fekvő kihűlt, megmerevedett holttest közelsége nyugtalanított, mint inkább a jövő bizonytalansága.

A várakozás percei vagy órái egy örökkévalóságnak tündek, mire Lancelot végre kijelentette:

- Most már biztos, hogy működni fog. Működni fog, pontosan úgy, ahogyan elterveztem. Mostantól számított öt percen belül ez a hetvenkilónyi anyag eltűnik. Az idő erőire és energiáira vonatkozó elemzéseim egyszerűen mesteriek és tökéletesek! - Sugárzó mosolyt vetett rám, de nem hatott meg vele, mert a holttestre is ugyanígy mosolygott.

Hirtelen észrevettem, hogy a köpenye, amelyet immáron három napja viselt folyamatosan, és minden bizomnyal abban is aludt, gyűrött lett és pecsétetes. Pontosán úgy nézett ki, mint az, amit a második, a halott Lancelot viselt megjelenése pillanatában.

Lancelot, mintha olvasott volna a gondolataimban, vagy talán csak a tekintetemet kapta el, végignézett magán, és megszólalt:

- Ó, igen, jobb lesz, ha felveszem a gumikötényt! A másolatom is viselte, amikor megjelent.

- Mi lenne, ha nem vennéd fel? - kérdeztem színtelen hangon.

- Meg kell tennem - válaszolta -, szükségképpen meg kell tennem. Úgy kell kinézniem, mint a másolatomnak a keletkezése pillanatában. Máskülönbem nem úgy jelent volna meg, ahogyan megjelent. - Hirtelen résnyire vonta a szemét, és fenyegető hangon megkérdezte: - Még mindig azt hiszed, hogy el fog romlani valami?

- Nem tudom... - motyogtam szégyenkezve.

- Mitől félsz? Attól, hogy a holttest nem fog eltűnni, vagy attól, hogy helyette én fogok eltűnni?

Miután adós maradtam a válasszal, felbőszülve rám kiáltott:

- Hát nem érte, hogy végre mellém állt a szerencse? Nem látod, hogy minden zökkenőmentesen halad, pontosan a terv szerint? Én leszek a valaha élt legnagyobb ember! Gyerünk, forralj vizet kávénak! - Hirtelen lehiggadt, és hozzátette: - Azzal ünnepeljük meg a pillanatot, amikor a másolatom eltűnik, és én visszatérek az életbe. Különbem is, három napja nem ittam kávé.

A laboratóriumban csupán instant kávé tartott, azt lökte felém, de három nap után az is megfelelt neki. A falnál lévő elektromos sütőlaphoz léptem, de csak esetlenül matattam rajta megmerevedett ujjaimmal, míg végül Lancelot durván félrelökött, és rátett a készülékre egy vízzel teli főzőpoharat.

- Eltart egy darabig - mormolta, mialatt „magas”-ra állította a kapcsolót. Az órájára pillantott, majd a falon sorakozó műszerekre, és diadalittasan kijelentette: - A másolatom el fog tűnni, még mielőtt felforr a víz. Gyere ide, és figyelj! - Azzal a koporsóhoz sietett.

Jómagam haboztam, mire ellentmondást nem tűrő hangon rám dörrent:

- Azt mondtam, gyere ide!

Engedelmeskedtem. Lancelot végtelen örömmel nézte halott önmagát, és várt. Mindketten szótlanul, a tetemet bámulva vártunk.

Egyszer meghallottuk azt a jellegzetes szisszenést, és Lancelot felkiáltott:

- Kevesebb, mint két perc van hátra!

És akkor a holttest, minden átmenet nélkül, egyszerűen eltűnt.

Üres ruhák heverték a koporsóban. Ezek a ruhák természetesen nem azok voltak, amelyeket a tetem három nappal korábban visszahozott magával. Valódi ruhák voltak, és megragadtak a

valóságban. És most ott heverték a koporsóban: az alsónemű az ingben és a pantallóban, a nyakkendő az ingen, az ing a zakóban. A cipők oldalra billentek, és egy-egy ernyedtt, üres zokni lógott ki belőlük. A test nyomtalanul eltűnt.

Meghallottam, hogy felforr a víz.

- Jöhet a kávé! - vezényelt Lancelot. - Előbb egy jó kávé, aztán értesítjük a rendőrséget és a sajtót.

Két kávé kevertem, egyet neki, egyet magamnak. A szokásos mennyiségű cukrot mértem neki - a szintje nem púposodott a kanál pereme fölé, és nem is süllyedt alá. Még ilyen körülmények között is a lehető leggondosabban jártam el, noha biztosra vettem, hogy ez egyszer nem számít neki - de hiába, a szokás nagy úr.

Belekortyoltam a kávémba, amit tejszín és cukor nélkül ittam - ez meg az én szokásom volt. Hihetetlenül jólesett a melege.

Lancelot megkeverte a kávéját.

- Csakis erre vártam - mondta elégedetten -, csakis erre...

Azzal győzelemittas mosolyra húzott szájához emelte a csészét, és beleivott.

Ezek voltak az utolsó szavai.

Miután vége lett, egyfajta lázas örület lett úrrá rajtam, ami szerencsére erőt adott. Sikerült levetkőztetnem Lancelotot, aztán ráadtam a koporsóban lapuló ruhákat. Valahogy felemeltem a padlóról, és belefektettem a koporsóba. Egyenesre húztam a két lábát, elrendeztem a két kezét, és a hasa felett egymásba fontam az ujjait, míg végül ugyanúgy nézett ki, mint percekkel korábban a másolata.

Aztán eltüntettem a kávézás minden nyomát. A külső szobában lévő mosogatóban elmosogattam a csészéket, de még a cukortartót is. Újra és újra kiöblítettem mindent, amíg maradéktalanul eltűnt a cukor, és vele a ciánkáli is, amit az előző napon belekevertem.

Aztán átvittem Lancelot köpenyét és a többi ruháját a házba, majd mindent beraktam abba a szennyestartóba, ahol azokat a ruhákat tároltam, amelyeket a másolat hozott vissza - ezek a darabok természetesen eltűntek.

Aztán csak vártam.

Estefelé, amikor a tetem már teljesen kihűlt, kihívtam a temetkezési vállalkozót. Ő és a segédje miért is csodálkoztak volna? Számítottak a holttestre, és valóban ott volt egy holttest. Ugyanaz a holttest. Valóban ugyanaz a test. Még a ciánkáli is benne volt, aminek elvileg az elsőben is benne kellett volna lennie.

Valószínűleg képesek lettek volna megkülönböztetni egymástól egy félnapos, illetve egy három és fél napos halottat, de miért is jutott volna eszükbe vizsgálgatni?

Jószerevével meg sem nézték az elhunytat. Rászegezték a fedelet a koporsóra, aztán elvitték, és eltemették. Ez volt a tökéletes gyilkosság.

Ugyanakkor - mivel Lancelot hivatalosan már halott volt, amikor megöltem - néha eltűnődöm azon, hogy amit elkövettem, az egyáltalán gyilkosságnak minősül-e a törvény szerint. Na persze, ezt a kérdést eszem ágában sincs feltenni egy ügyvédnek.

Azóta az életem csendesesen és békésen telik. Bőven van pénzem. Színházba járok, és még barátokat is szereztem.

Nem gyötör a bűntudat. Annyi bizonyos, hogy Lancelot sosem részesült semmiféle elismerésben az időutazás felfedezéséért. Egyszer majd, egy szép napon valaki ismét felfedezi az időutazást, és a Lancelot Stebbins név alvilági sötétségben fog maradni, ismeretlenül mindörökké. De én előre megmondtam neki, hogy akármit tervez is, úgy fogja végezni, hogy nem aratja le az áhított babérokat. Ha nem öltem volna meg, valami biztosan elromlott volna, és akkor végzett volna velem.

Nem, nincs bűntudatom.

Sőt, mindent megbocsátottam Lancelotnak. Mindent, leszámítva azt, hogy leköpött. Csak azt érzem eléggé ironikusnak, hogy a halála előtt még volt egy boldog perce, mert megadatott neki valami, ami rajta kívül még senkinek, és több örömét lelte benne, mint bárki más lelte volna.

Mert dacára annak, hogy mit kiabált nekem, mielőtt leköpött, Lancelotnak sikerült elolvasnia a

saját nekrológjait.

1959